

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ІМЕНІ Д. Є. ЗАДОРА»
ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Циклова комісія «Хорове диригування»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Стегней С.Н.

01 вересня 2025
Дата

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

галузь знань
спеціальність
освітньо-професійний ступінь
освітньо-професійна програма

02 Культура і мистецтво
025 Музичне мистецтво
Фаховий молодший бакалавр
Музичне мистецтво

Розробники: Шіпош Василь Андрійович, викладач; Петішко-Ковальова Вікторія
Петрівна, викладачка

Програму навчальної дисципліни «Педагогічна практика» обговорено та
схвалено на засіданні циклової комісії «Хорове диригування», протокол № 1 від
29 серпня 2025 року

Голова циклової комісії

Підпис

Шіпош В.А.
ПІБ

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Кількість кредитів – <u>7</u>	Курс: 3,4
	Семестр 5,6,7,8
	Аудиторні заняття – 136 год.
	Практичні – _____ год.
Загальна кількість годин – <u>210</u>	Індивідуальні заняття – <u>136</u> год.
	Самостійна робота <u>74</u>год.
	Форма підсумкового контролю: залік 8 семестр

Статус дисципліни: обов'язкова

Мова навчання: українська

МЕТА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Педагогічна практика» є:

Формування знань і навичок у безпосередній роботі, оволодіння необхідною професійною підготовкою відповідно до вимог часу та музично-педагогічної науки, опанування репертуаром мистецьких шкіл, вивчення досвіду провідних викладачів із фаху. Власне на практиці здобувачеві освіти надається можливість визначитися у правильності обраної для себе діяльності, з'ясувати міру відповідності особистих якостей необхідних для професії викладача

Основними завданнями вивчення дисципліни «Педагогічна практика» є:

- опанування сучасними знаннями та отримання доброї практичної підготовки,- формування у здобувачів освіти потягу до педагогічної діяльності, творчого пошуку.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен **знати**: робити оптимальний вибір музично-педагогічних методів та практично використовувати різні методичні підходи в індивідуальній роботі з здобувачем початкової мистецької освіти.

виявляти зміст, технічні та художні особливості творів засобами музичного аналізу та доносити їх сутність у найдоступнішій формі здобувачеві початкової мистецької освіти.

вміти: добирати потрібні для здобувача розспівки, для удосконалення його вокальних навичок. – усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.

планувати індивідуальні заняття на період педагогічної практики, розробляти конспекти занять і проводити пробні та залікові заняття; аналізувати власні заняття та заняття викладачів бази практики і здобувачів освіти-практикантів, ;відвідувати залікові заняття здобувачів освіти-колег по практиці та брати участь у їх обговоренні; систематично аналізувати свою практичну діяльність, вести щоденникові записи.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

(Міждисциплінарні зв'язки)

Попередньо здобуті знання мистецького спрямування.

ПЕРЕЛІК ЗАГАЛЬНИХ (ЗК) І СПЕЦІАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ (СК) ВИПУСКНИКА

(відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахового молодшого бакалавра):

ЗК 3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5 Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК 6 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 7 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології

ЗК 8 Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях

- СК 1** Здатність використовувати знання та розуміння традиційних і сучасних культурно-мистецьких процесів і практик у власній професійній діяльності.
- СК 4** Здатність використовувати спеціалізовані знання з теорії, історії та методології музичного мистецтва.
- СК 5** Здатність демонструвати професійні навички та уміння в музично-теоретичній/виконавській/педагогічній/організаційно-творчій діяльності.
- СК 6** Здатність передавати знання, застосовувати професійні та педагогічні методи, підходи, технології, знання вікової психології в умовах роботи з аматорським колективом та/або в педагогічній діяльності на рівні початкової мистецької освіти
- СК 7** Здатність самостійно організувати та провадити індивідуальний та/або колективний репетиційний процес у професійній діяльності.
- СК 8** Здатність оперувати професійною термінологією.
- СК 9** Здатність застосовувати інтегровані знання з інших видів мистецтва в професійній діяльності.
- СК 10** Здатність використовувати технологічні ресурси, новітні цифрові звукові технології в професійній діяльності.
- СК 11** Здатність відслідковувати і оцінювати власний прогрес та досягнення у професійній сфері, проявляти критичну самосвідомість.
- СК 12** Здатність здійснювати міжособистісну та соціальну взаємодію для досягнення професійних цілей.
- СК 14** Здатність до професійної самореалізації.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗАДИСЦИПЛІНОЮ

Вивчення навчальної дисципліни передбачає досягнення наступних результатів:

РН 10 Володіти методикою роботи з учнем, учнівським та/або аматорським колективом з урахуванням вікових особливостей учасників

РН 11 Підбирати навчальний/виконавський репертуар з урахуванням музичних здібностей та/або цілей навчання здобувачів початкової мистецької освіти та/або рівня аматорського колективу

РН 12 Провадити індивідуальний та/або колективний репетиційний процес у виконавській/освітній/ організаційно-творчій діяльності

РН 13 Використовувати професійну термінологію під час виконання творчих та навчальних завдань.

РН 14 Розробляти та документувати навчально-методичні/творчі матеріали, вести документацію, пов'язану з виконанням професійних обов'язків.

РОЗПОДІЛ ЗАГАЛЬНОГО ОБСЯГУ ГОДИН МІЖ ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЮ РОБОТОЮ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ, ПОСЛІДОВНІСТЬ, ОРГАНІЗАЦІЙНІ ФОРМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Зміст програми навчальної дисципліни

- Тема 1.Музичний звук та його властивості. Звук як фізичне явище. Висота звука (частота коливань). Сила звука. Тривалість звука.
- Тема 2.Нотне письмо. Нотний стан. Ключі. Ноти. Паузи. Основний вид поділу тривалостей.
- Тема 3. Інтервали. Прості інтервали. Консонанси. Дисонанси. Діатонічні та хроматичні інтервали.
- Тема 4.Тема 4. Ритм. Метр. Розмір. Ритмічний рисунок. Затакт.
- Тема 5.Лад. Тональність. Гами. Тональності мажоро-мінорної системи. Квінтове коло.
- Тема 6. Групування тривалостей у розмірах 2/4, 3/4, 4/4.
- Тема 7.Дисципліна «Поставаголосу» та його значення для вчителя музики;
- Тема 8.Опора співацького звуку. Співацьке дихання. Висока позиція звучання голосу.
- Тема 9.Правильна організація вдиху і видиху.
- Тема 10.Поняття про художньо-образний зміст вокального твору.
- Тема 11.Розвиток вокально-виконавських навичок під час роботи над творами шкільного репертуару.
- Тема 12.Тема 12. Навички виконавської майстерності.
- Тема 13.Удосконалення звучання голосних звуків. Розвиток співацького діапазону.
- Тема 14.Навички самостійного опрацювання пісень шкільного репертуару, яскраве їх ілюстрування .
- Тема 15.Основи методики співу.
- Тема 16.Правила гігієни та охорони власного і дитячого голосу.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		лекції	практичні	індивід.	самостійна робота
1	2	3	4	5	6
5 Семестр					
Тема 1. Музичний звук та його властивості. Звук як фізичне явище. Висота звука (частота	12	-	-	9	3

коливань). Сила звуку. Тривалість звуку.					
Тема 2. Нотне письмо. Нотний стан. Ключі. Ноти. Паузи. Основний вид поділу тривалостей.	11	-	-	9	2
Тема 3.Інтервали. Прості інтервали. Консонанси. Дисонанси. Діатонічні та хроматичні інтервали.	12	-	-	10	2
Тема 4. Ритм. Метр. Розмір. Ритмічний рисунок.Затакт.	8	-	-	2	6
Підсумкове заняття:	2			2	-
Всього:	45			32	13
6 Семестр					
Тема 5. Лад. Тональність. Гама.Тональністьімажоромінорної системи. Квінтове коло.	10	-	-	8	2
Тема 6. Групування тривалостей у розмірах 2/4, 3/4, 4/4.	10	-	-	8	2
Тема 7. Дисципліна «Постава голосу» та його значення для вчителя музики;	10	-	-	8	2
Тема 8. Опора співацького звуку. Співацьке дихання. Висока позиціязвучання голосу.	13	-	-	10	3
Підсумкове заняття:	2	-	-	2	-
Всього:	45			36	9
7 Семестр					
Тема 9. Правильна організація вдиху і видиху.	16	-	-	8	8
Тема 10. Поняття про художньо-образний зміст вокального твору.	18	-	-	10	8
Тема 11.Розвиток вокально-виконавських навичок під час роботи над творами шкільного репертуару.	18	-	-	10	8
Тема 12. Навички виконавської майстерності.	6	-	-	2	4
Підсумкове заняття:	2	-	-	2	-
Всього:	60			32	28

8 Семестр					
Тема 13. Удосконалення звучання голосних звуків. Розвиток співацького діапазону.	14	-	-	8	6
Тема 14. Навички самостійного опрацювання пісень шкільного репертуару, яскраве їх ілюстрування .	14	-	-	8	6
Тема 15. Основи методики співу.	14	-	-	8	6
Тема 16. Правила гігієни та охорони власного і дитячого голосу.	16	-	-	10	6
Залік:	2	-	-	2	-
Всього:	60			36	24
Разом:	210	-	-	136	74

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
5 Семестр		
1	Тема 1. Музичний звук та його властивості. Звук як фізичне явище. Висота звука (частота коливань). Сила звука. Тривалість звука.	3
2	Тема 2. Нотне письмо. Нотний стан. Ключі. Ноти. Паузи. Основний вид поділу тривалостей.	2
3	Тема 3.Інтервали. Прості інтервали. Консонанси. Дисонанси. Діатонічні та хроматичні інтервали.	2
4	Тема 4. Ритм. Метр. Розмір. Ритмічний рисунок.Затакт.	6
6 Семестр		
5	Тема 5. Лад. Тональність. Гама.Тональністьмажоро-мінорної системи. Квінтове коло.	2
6	Тема 6. Групування тривалостей у розмірах 2/4, 3/4, 4/4.	2
7	Тема 7. Предмет «Постановка голосу» та його значення для вчителя музики;	2
8	Тема 8. Опора співацького звуку. Співацьке дихання. Висока позиціязвучання голосу.	3
7 Семестр		
9	Тема 9. Правильна організація вдиху і видиху.	8
10	Тема 10. Поняття про художньо-образний зміст вокального твору.	8
11	Тема 11.Розвиток вокально-виконавських навичок під час роботи над творами шкільного	8
12	Тема 12. Навички виконавської майстерності.	4
8 Семестр		

13	Тема 13. Удосконалення звучання голосних звуків. Розвиток співацького діапазону.	6
14	Тема 14. Навички самостійного опрацювання пісень шкільного репертуару, яскраве їх ілюстрування .	6
15	Тема 15. Основи методики співу.	6
16	Тема 16. Правила гігієни та охорони власного і дитячого голосу.	6
	Разом:	74

ФОРМИ ТА ЗАСОБИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Залікові вимоги

Після закінчення терміну практики здобувачі освіти звітують про виконання програми та індивідуальних завдань.

Письмовий звіт разом з іншими документами (щоденник практики, журнал обліку успішності та відвідування здобувачів початкової мистецької освіти, протоколи відкритих уроків), подається на рецензування заступнику директора з виробничої практики.

Звіт має містити відомості про виконання здобувачем освіти усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, висновки і пропозиції, список опрацьованої літератури.

При виставленні **залікової оцінки** враховуються такі види роботи здобувача освіти:

- індивідуальна робота здобувача освіти з здобувачем початкової мистецької освіти (професійна грамотність, систематичність, добросовісність, творчий підхід до роботи);
- знання педагогічного репертуару;
- рівень виконання програмових творів;
- вміння складати поточний і перспективний плани роботи з здобувачем початкової мистецької освіти.

Комплекс поточного контролю

Органічною складовою навчального процесу є поточний контроль знань здобувачів освіти. До його основних **завдань** належать:

- оцінювання рівня засвоєння здобувачами освіти програмного матеріалу дисципліни;
- інформування здобувачів освіти про якість їх роботи над вивченням дисципліни;
- мотивація здобувачів освіти до систематичної активної роботи протягом семестру;

аналіз успішності та вплив викладача на процес самостійної роботи здобувачів освіти й ефективність навчального процесу в цілому.

Систематичність і активність роботи здобувача освіти протягом семестру контролюються й оцінюються за такими видами роботи:

участь в обговоренні питань з певної теми;

відповіді на запитання викладача;

виконання домашніх завдань; самостійна робота;

підготовка аналітичних оглядів (рефератів) з окремих питань.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання результатів поточного та підсумкового контролю здійснюється за національною (чотирибальною) шкалою:

«відмінно» – здобувач освіти-практикант виявляє відмінний рівень фахових знань, володіє професійною культурою та чистою мовою, прагненням і здатністю до продуктивної праці;

виявляє здатність до творчого підходу у виконанні поставлених завдань;

в процесі роботи проявляє яскраву педагогічну індивідуальність, впевненість та самостійність мислення;

своєчасно та грамотно веде документацію;

має досконалу методичну підготовку; володіє професійними знаннями в повному обсязі та самостійно, правильно, впевнено виконує всі прийоми, засоби, методи, що необхідні для ведення уроків та виконання роботи, що обумовлено програмовими вимогами даної навчальної дисципліни та в межах встановлених норм часу. Самостійна робота виконана в повному обсязі.

«добре» – здобувач освіти-практикант відтворює основні професійні навички з розумінням, правильно користується основними методичними прийомами та засобами;

самостійно складає плани уроків і в цілому правильно виконує поставлені завдання;

достатньо усвідомлено користується професійною термінологією та музичним матеріалом і виконує поставлені завдання на хорошому рівні;

якісно виконує роботу, але може припустити несуттєві помилки, які може виправити (знає шляхи їх усунення, грамотно і усвідомлено пояснюючи їх, розуміючи основну причину);

досить грамотно веде всю документацію по практиці;

результат виконаної програми відповідає вимогам кваліфікаційної характеристики відповідної професії певного ступеня професійної освіти та діючим якісним і кількісним показникам на даний період навчання. Самостійна робота виконана в повному обсязі, але з незначними помилками.

«задовільно» – здобувач освіти-практикант робить помилки в побудові уроку, не у повному обсязі володіє професійними знаннями;

невпевнено застосовує прийоми, засоби, методи роботи, що необхідні для грамотного проведення уроку;

не володіє професійною культурою та професійною мовою, прагненням і здатністю до продуктивної праці;
темп проведення уроку занадто повільний, у результаті чого учні відволікаються, стають неуважними;
практикант не має необхідних знань у сфері роботи над поставою голосу;
урок є мало результативним; практикант неохайно заповнює всю навчальну документацію по практиці. Самостійна робота виконана частково.

«незадовільно» – здобувач освіти-практикант не зміг побудувати урок, не оволодів професійними знаннями;
не застосовує прийоми, засоби, методи роботи, що необхідні для грамотного проведення уроку;
не володіє професійною культурою та професійною мовою, прагненням і здатністю до продуктивної праці;
темп проведення уроку занадто повільний, у результаті чого учні відволікаються, стають неуважними;
практикант не має необхідних знань у сфері роботи над поставою голосу;
урок є нерезультативним; практикант не заповнює всю навчальну документацію по практиці. Самостійна робота не виконана .

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Білявський Є. Г. Засвоєння сучасної музичної мови в хорі. – К.: Музична Україна, 1984. – 40 с.
2. Демчишин М. С. Методика музичного аналізу вокально-хорових творів: Навчальний посібник для студентів мистецьких вузів і вчителів освітньої галузі (Художня культура). – К.: ІЗМН, 1996. – 132 с.
3. Єржемський Г. Л. Психологія диригування: Деякі питання виконавства та творчої взаємодії диригента з музичним колективом. – К: Музика. 1988. – 80 с.
4. Колесса М. Ф. Основи техніки диригування. – К.: Музична Україна, 1973. – 198 с.
5. Левандо П. П. Хорова фактура. – К.: Музика, 1984. – 124 с.
6. Мархлевський А. Ц. Практичні основи роботи в хоровому класі. – К.: Музична Україна, 1986. – 96 с.
7. Пархоменко Л. О. Українська хорова п'єса: Типологія, тематизм, композиція. – К.: Музична Україна, 1979. – 286 с.
8. Афоніна О. С. Сольфеджіо. I-VIII класи. – К. : Мелосвіт, 2014.
9. Буравчук А. Сольфеджіо. – К. : Мелосвіт, 2015.
10. Павлюченко С. Елементарна теорія музики. – К. : Музична Україна, 1997.

Додаткова

1. Смаглий Г. А., Маловик Л. В. Основитеоріїмузики: Підручник для навчальнихзакладівосвіти, культури і мистецтва. – 2-ге вид. – Х. :Факт, 2001.
2. Мусієнко А. Я. Про виховання диригента. – К., 1987.

Орієнтовний репертуарний список для опрацювання
з дисципліни „Педагогічна практика”

1. Бах Й. С. – „Зима”.
2. Барвінський В. – „Ой ходить сон коло вікон”.
3. Бортнянський Д. – „Слава Отцю і Сину”.
4. Гогенко В. – „Білі гуси”.
5. Гогенко В. – „Ласкавий липень”.
6. Гохль М. – „Giveitup”.
7. Гріг Е. – „Захід сонця”.
8. Дікшин В. – „Хата на осонні”.
9. Кандер Й. – „Andallthatjazz”.
10. Карпович Є. – „Ой сивая та і зозуленька”.
11. Колесса М. – „Гей, видно село”.
12. Кошиць О. – „Отче наш”.
13. Лотті А. – „Miserere”.
14. Леонтович М. – „В полі, полі плужок ходить”.
15. Людкевич С. – „Бог предвічний народився”.
16. Моцарт В. А. – „Donanobisracem”.
17. Парфенюк В. – „Коломийка”.
18. Ревуцький, Л. – „Заповіт”.
19. Сен-Санс К. – „AveMaria”.
20. Стельмашук Р. – „Котику сіренький”.
21. Стельмашук Р. – „Tempomobile”.
22. Стеценко К. – „Занадився журавель”.
23. Цись Р. – „Україно, квітко моя”.

Інформаційні ресурси.

Нотний та книжковий фонд бібліотеки коледжу. Нотна література
Аудіо та відео матеріали